‘Gastvrij zijn, zit in mijn bloed’

Michael van Praag (72) nam in december afscheid als bondsvoorzitter van de KNVB. Wie denkt dat hij rustig aan gaat doen, heeft het mis. Van Praag wil blijven verbinden, zoals hij dat al dertig jaar in de voetbalwereld deed.

Tekst: **Mike van Damme**
Beeld: **Giuseppe Toppers**

Voelde uw afscheid bij de KNVB een beetje als met pensioen gaan?
'Mijn agenda is in elk geval minder vol dan dat-ie was. Bij de KNVB heb ik echt veel werk gemaakt van de representatieve dingen, die er mijns inziens bij horen. Ik ging heel veel naar amateurclubs, sowieso als ze honderd jaar bestonden, maar bijvoorbeeld ook om trainersdiploma's uit te reiken. Dat hoef ik nu niet meer te doen. Daarnaast krijg ik een mailtje of vijftig per dag minder. Ik vul die ruimte op met het maken van websites, met optredens van de twee jazzcombo's waarin ik speel, met mijn bestuurswerk voor de Nederlandse Sportraad. En ik ben tot volgend jaar nog werkzaam voor de UEFA. Ik heb dus genoeg te doen.'

En u besloot na uw afscheid meteen een nieuwe heup te nemen.
'Ik was eigenlijk niet goed bij mijn hoofd, want ik liep al drie jaar met een slechte heup rond. Ik had die operatie dus veel eerder moeten doen. Maar steeds dacht ik als ik naar mijn agenda keek: die afspraak kan ik niet missen, en die is ook belangrijk, en die is weer leuk. Zo stelde ik de operatie steeds uit. Bij mijn afscheid in de Johan Cruijff ArenA strompelde ik ook het podium op. Het was stom dat ik er zolang mee heb gewacht, maar ik vond het te moeilijk om er dingen voor af te zeggen of te laten liggen.'

Was het dan niet moeilijk om te stoppen?
'Nee. Ik vond het allemaal leuk om te doen, maar ik wist al langer dat ik ging stoppen. Het was anders geweest als ze me ineens hadden weggestuurd.'

'Die zakenlieden hadden gasten die het fantastisch vonden als de voorzitter van Ajax even een babbeltje kwam maken'

U hebt dus niet de neiging om u met lopende zaken te bemoeien?
'Nee, weg is weg. Dat meen ik. Dat had ik bij Ajax ook. Ik vond het zelf ook niet leuk als anderen zich ermee gingen bemoeien. Ik kan ook gemakkelijker "weg is weg" zeggen, omdat ik nog van alles omhanden heb. Als ik dat niet had, was ik misschien wel in een zwart gat gevallen. En ik moet je ook eerlijk zeggen: ik ben dertig jaar sportbestuurder geweest als ik Ajax meereken, dan is het ook wel een keer genoeg. Ik vind het heerlijk om geen verantwoordelijkheid meer te dragen, om de vrijheid weer te hebben mijn eigen mening te geven. Ik heb geen pet meer op waar ik rekening mee moet houden. Ik heb bij Ajax en de KNVB bijvoorbeeld vaak genoeg een mening verkondigd waar ik het zelf niet mee eens was. Het was de mening van het bestuur die ik verdedigde, niet die van Michael van Praag.'

Kunt u een voorbeeld geven?
'Het eerste wat me te binnenschiet, is een voorbeeld bij de KNVB. We proberen al heel lang de eredivisie te verbeteren, door onder andere terug te gaan naar zestien teams, of play-offs in te voeren. Ik vind het persoonlijk geen goede zaak dat de Eredivisie CV, waar alle profclubs in vertegenwoordigd zijn, daarover gaat, en dat de KNVB daar niets over te zeggen heeft. En dan hebben ze ook nog eens ingesteld dat voor dit soort veranderingen vijftien van de achttien club voor moeten zijn. Als bondsvoorzitter kon ik daar niets van zeggen, dat deed ik dus ook niet. En zo waren er in die dertig jaar genoeg zaken waarbij het zo ging. Dat maakte het communiceren soms lastig. Het was manoeuvreren, en mijn eigen mening inslikken.'

Toch lijkt het u goed te zijn afgegaan.
'Dat komt omdat ik een diplomaat ben. Dat heb ik bij Ajax geleerd. Ik had communicatie en supporters in mijn portefeuille, dat wilde ik ook. Dat vonden de andere bestuursleden – Arie van Os, Uri Coronel, Hennie Henrichs, en André Kraan – prima, want zij hadden wee andere expertises. De ene keer sprak ik dus met de F-side, de andere keer met de directeur van de ABN-AMRO of de burgemeester. Ik moest dus leren de taal te spreken van degene die tegenover me zat. Wat ik altijd al heb gehad, ook in het zakenleven, is dat ik inzie dat recht op je doel

‘Ik ben bijna zeventien jaar weg bij Ajax, en toch koppelen mensen me eerder aan Ajax dan aan de KNVB. Dat is de magie van Ajax’

afgaan niet altijd de beste manier is als bestuurder. Je moet ook weleens een omweg maken om zo zonder schade bij je doel te komen. Weet je wie dat ook heeft? Edwin van der Sar. Ik maak hem weleens mee binnen UEFA-verband. Daar zegt hij gewoon zoals het is, maar op een rustige manier, en met overredingskracht en respect voor anderen. En dat valt dus heel erg goed. Hij komt op voor de belangen van Ajax, maar houdt het grotere verhaal, de belangen van anderen, daarbij ook in ogenschouw. Hij is een autoriteit. Ik heb daar echt respect voor. Het bestuurswereldje is een apart wereldje, maar hij lijkt als een vis in het water.’

U hebt geleerd om met verschillende doelgroepen te communiceren. Wat zegt het u dan dat u erelid bent van de KNVB, Ajax, de Supportersvereniging Ajax én de ABA?
‘Nu je het zo vraagt, kan ik zeggen dat ik daar enorm trots op ben, maar naar buiten toe zal ik zelf niet roepen: kijk eens waar ik allemaal erelid van ben. Daar was het me ook nooit om te doen geweest. Ik vond het leuk en belangrijk om namens Ajax en later de KNVB met al die stakeholders om te gaan, en om te kijken wat we voor elkaar konden betekenen. En om door mijn houding respect voor Ajax en de KNVB af te dwingen. Ik heb ook wel de mazzel gehad, als je kijkt naar de Supportersvereniging Ajax en de ABA, dat ik aan de wieg van die verenigingen stond. Met Uri Coronel als initiator heb ik samen met het toenmalige Ajax-bestuur de ABA opgericht, en we hebben altijd geprobeerd de ABA zo goed als mogelijk te faciliteren. Dat was in het begin soms lastig, want net als bij businessclubs van andere clubs, zag je dat de ABA zich met van alles wilde gaan bemoeien. We hebben dat weten te kanaliseren, maar we hadden weleens pittige gesprekken.’

Waarom wilden jullie de ABA in het leven roepen?
‘In het Nederlandse voetbal kenden we destijds nog niet iets zoals een businessclub, maar bij Ajax liepen we met bijna alles voorop. Toen ik voorzitter werd, hadden we wel al skyboxen. Dat waren duiventillen die onder het plafond van de eretribune in De Meer hingen. Er kwamen zakenlieden die veel geld neerlegden om wedstrijden te bekijken. Wij wilden meer voor ze doen. We zijn begonnen met het aanbieden van een etentje, samen met Maison van den Boer. Dat kwam overgewaaid uit België, waar Anderlecht destijds al een restaurant met een Michelinster had, voor tweeduizend mensen. Daar zijn we ook gaan kijken. Maar bij ons werd het een heel klein restaurant, met tien tafeltjes. Meer ruimte hadden we niet in De Meer. We merkten dat er meer wensen waren, zoals het meenemen van gasten, of dat het leuk zou zijn als er af en toe spelers langskwamen. Dus zeiden we: we moeten een businessclub in het leven roepen, waarin de belangen van de zakenlieden die naar Ajax komen worden gewaarborgd. Maar we zagen het ook wel echt als een gezelligheidsvereniging. Wat erg leuk was, was dat er binnen het bestuur van ABA ook een enorm enthousiasme was om er iets van te maken, met alle bescheiden middelen die er waren in De Meer.’

Dat veranderde met de verhuizing naar de Johan Cruijff ArenA?
‘Zeker. In het begin werden er ook nog geen reizen georganiseerd. In de ArenA was veel meer ruimte en werd het restaurant een veelvoud van die tien tafeltjes uit De Meer. Ik ging voor elke wedstrijd, tot mijn laatste dag als Ajaxvoorzitter in 2003, alle tafeltjes af. Ik vond dat belangrijk. Ajax was ook de club van die zakenlieden, en ze hadden gasten bij zich die het fantastisch vonden als de voorzitter van Ajax even een babbeltje kwam maken. Dat hoort erbij. Dat is gastvrijheid. Ik moet zeggen dat ik het nu nog altijd heel gezellig vind bij de ABA. Ik voel me er thuis, omdat ik in al die jaren zoveel mensen heb leren kennen.’

Gaat u die rol als gastheer missen?
‘Als ik heel eerlijk ben, ga ik dat wel missen, ja. Mensen het naar de zin maken, zit in mijn bloed. En ik ben een bevoorrecht mens, omdat ik als erelid

van Ajax en de KNVB altijd naar de wedstrijden van Ajax en Oranje mag, en de bestuurskamers dan in mag. Dus al die mensen die ik leuk vind, blijf ik gewoon zien. En ik kan dan onbevangen praten, en hoef ook niet op te letten of ik iedereen even gedag hebt gezegd. Ik kan meer in een soort van anonimiteit onder de mensen zijn, dat vind ik fijn.'

Bent u niet bang dat andere mensen u toch blijven zien als de bondsvoorzitter?
'Dat zou kunnen, maar ondanks dat ik de laatste elf jaar bondsvoorzitter was, is de magie van Ajax veel groter. Een week voor mijn KNVB-afscheid ging ik nog naar een club in Den Hoorn, en ging vooraf bij een Chinees wat eten. Toen kwam er een vrouw naar me toe en vroeg: "Bent u meneer Van Praag van Ajax?" Ik ben bijna zeventien jaar weg bij Ajax. Zeventien. En toch koppelen mensen me eerder aan Ajax dan aan de KNVB. Dat is de magie van Ajax. Dat vind ik nu ook wel fijn: ik hoef niet meer neutraal te zijn, wat een bondsvoorzitter toch wel moet uitstralen, vind ik. Ajax is altijd in me blijven zitten. Daarom is het ook zo lekker om weer onbevangen te kunnen juichen als Ajax scoort.'